

macije o otvorenju i datumu trajanja izložbe, o karakteru izložbe, autoru i broju izložaka dnevnom tisku, (novinarima u rubrikama kulture), radiju (likovnim kritičarima i novinarima), televiziji (urednicima kulture). Informativnom turističkom centru, Informativnom centru kule Lotrščak i Muzejskom dokumentacionom centru. Uz to organizira prikaze o izložbi na radiju i u dnevnom tisku, sam predstavlja izložbu na Omladinskom radiju ili o izložbi šalje najavu, te organizira distribuiranje plakata i propagandnih listića. Prve propagandne listiće Moderna galerija je tiskala u povodu memorijalne izložbe Josipa Račića i Miroslava Kraljevića, a zatim uz izložbu **Tajnovite slike Josipa Račića i Marka Kraljevića**. Centar za kulturu i film »August Cesarec« je uz svoju tribinu **Predstavljamo vam Modernu galeriju** tiskao i propagandni materijal – listiće s kratkim historijatom galerije, najavom memorijalne izložbe Josipa Račića i Miroslava Kraljevića, radnim vremenom galerije, te listiće s edukativnom ponudom galerije.

U srednjoročnom programu 1985-1990. Moderna galerija istakla je potrebu za dodatnim prostorom koji bi funkcionirao kao likovni studio – prostor za edukativne izložbe iz fundusa galerije, tribine i predavanja, filmske projekcije i prostor za likovnu radionicu. U programu rada za 1988. g. zatražit će se sredstva za tiskanje razglednica s reprodukcijama djela iz galerije. U planu je i vodič namijenjen djeci školskog uzrasta. I jedno i drugo i treće je neizvjesno, kao i to kada će se likovnom edukacijom u galeriji baviti ne jedan već tim stručnjaka koji jedini ima pravo nositi naziv »pedagoški odjel«.

ABSTRACT

Visual art education and public relations in the Gallery of Modern Art in Zagreb

Durda Petračić

The Gallery of the Modern Art in Zagreb started in 1982. with visual art education programs for museum visitors of all ages, with public relations programs, and cooperation with educational institutions, cultural centres and other enterprises. The gallery prepares annual courses related to the permanent display for a general audience, which are incorporated in the educational program of primary schools, within their course on visual culture. Some of the topics covered by the lectures are: visual language, motive in painting, figurative and abstract form etc. Detailed guided tours of the permanent display or special departments are prepared for secondary schools. Special lectures are organized in connection with significant temporary exhibitions and the publicity is intensified by the installation of mini exhibitions at busy locations in town (passages, cinema or bank halls, bookshops etc). On the occasion of the International Museum Day, and in order to popularize the gallery, several events were organized: a lecture on the history of the gallery, an expertise of art objects from private collections, a concert, a guided tour of the galle-

ry, and as a special attraction, the museum guards were dressed in period costumes. The gallery plans to develop and improve these activities, organize film projections, establish an art workshop etc., but it needs to provide a special hall and audio-visual facilities. The museum staff remains a problem, since only one curator covers the complex tasks of organizing and evaluating the educational activity and public relations as well.

● Odgojno-obrazovni rad u Tehničkom muzeju Zagreb

Milan Ožić
Tehnički muzej,
Zagreb

Primljeno: 8. 12. 1987.

Stalni postav Tehničkog muzeja smješten je na prostoru ukupne površine od 44000 m², stalnom izložbenom prostoru pripada 11000 m². Dosašnjim radom na prikupljanju muzejske građe Muzej je prikupio više od 4200 eksponata koji su izloženi u stalnom postavu, ili pak pohranjeni u muzejskom depou.

Muzej danas ima sedam stalnih tematskih postava u kojima se originalima, maketama, crtežima, fotosima i shemama prati povijesni razvoj proizvodnih snaga, odnosno razvoj, rad, primjena i upotreba tehničkih dostignuća.

I Tehnički je muzej svoje aktivnosti prilagodio modelu odgojno-obrazovnog rada s učenicima i studentima.

Razredi ili grupe studenata mogu imati uvodno predavanje (s obzirom na program gradiva) i paralelno predavanje (s obzirom na već izloženo gradivo), koja objavljuju kustosi ili demonstratori Muzeja.

Muzejski pedagog U Muzeju nema muzejskog pedagoga, ali postoji animator-voditelj edukacije, koji se bavi obrazovnim programima u Muzeju, propagandom za korisnike Muzeja, te koordinacijom rada stručne službe u vezi s edukacijom.

Specijalne izložbe Tehnički muzej se uz stalne izložbene postave bavi i organizacijom i postavom povremenih izložbi. Konceptijski i tematski izložbe nisu vezane samo za muzejsku građu već su to manifestacije koje prate rad klubova, ustanova i radnih organizacija, a čija je djelatnost vezana za tehniku i znanost prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Također, pojedine izložbe koncipirane su i namijenjene određenim obrazovnim skupovima kao što je izložba učeničkih radova osnovnih škola **Čovjek – tehnika**. Muzej je do sada bio i suorganizator većeg broja izložbi iz raznih zemalja – Sovjetski Savez, Savezna Republika Njemačka,

Holandija, Čehoslovačka, Italija, Mađarska, Austrija, Sjedinjene Američke Države, te Francuska – koje su bile vrlo zapažene u gradu i šire.

Oblik rada s korisnicima muzeja

Tehnički muzej godišnje koristi oko 125.000 posjetilaca, među kojima glavninu čine učenici osnovnih i srednjih škola, te studenti rudarskog, strojarskog i prirodoslovno-matematičkog fakulteta. Pojedinačnih posjeta godišnje je tek oko 12.000.

Viši razredi osnovnih škola te srednje škole koriste Muzej za methodske jedinice, a studenti navedenih fakulteta imaju (održavaju) predavanja u pojedinim odjelima.

Tiskani materijal Muzej je donedavno imao kratki vodič kroz muzejske zbirke. S obzirom na proširenje pojedinih zbirki, taj je katalog zastario, te je u pripremi novi katalog muzejskih zbirki. Dok se ne tiska taj katalog, u opticaju su informativni listići, namijenjeni više nastavnicima i profesorima, u kojima su istaknute sve mogućnosti korištenja Tehničkog muzeja kao i ostale potrebne informacije.

Što se tiče radnih lista, koriste ih samo učenici osnovnih škola koji u velikom broju dolaze iz Slovenije, dok škole s područja grada Zagreba znatno manje koriste takove liste.

Animacija korisnika Tijekom godine Muzej informira sve osnovne i srednje škole u Hrvatskoj o mogućnostima korištenja Tehničkog muzeja. To su pisane informacije o zbirkama, izložbama, stručnim predavanjima, edukativnim filmovima, te o planiranim izložbama. Također se u povodu pojedinih povremenih izložbi određenim korisnicima upućuje propagandni materijal – s katalozima i pozivnicom – Svake druge godine poštom se šalje obavijest s propagandnim materijalima svim školama na području Jugoslavije, izuzev područnih škola, o natječaju za izložbu učeničkih radova pod nazivom **Čovjek – tehnika**.